

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 381/08-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. novembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. H., K., zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., Košice, vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 237/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. októbra 2008 faxom doručená a podaním doručeným 15. októbra 2008 písomne doplnená sťažnosť Ing. J. H., Košice (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. D. S., K. Sťažovateľ sťažnosťou, ktorú rozšíril a doplnil podaním doručeným ústavnému súdu faxom 23. októbra 2008, ktoré bolo písomne doplnené 24. októbra 2008, namietal porušenie čl. 12

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 237/2007.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa ako žalobca v konaní vedenom Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 45 C 160/2006 domáhal určenia, že dohoda o skončení pracovného pomeru uzavretá 24. marca 2005 s U. S. S. K., s. r. o., V. a. U. S. S., K., ktorý v uvedenom konaní vystupoval ako žalovaný, je neplatná. Sťažovateľ žalobu odôvodnil tým, že dohodu o skončení pracovného pomeru uzatvoril v časovej tiesni, pod psychickým tlakom a za účasti nepomerného počtu osôb zo strany žalovaného, bez možnosti riadnej ochrany jeho práv, keď nemal možnosť poradiť sa so svojím právnikom. Dohodu mal podpísať pod hrozbou okamžitého skončenia pracovného pomeru proti jeho slobodnej vôli.

Okresný súd svojím rozsudkom č. k. 45 C 160/2006-110 z 28. mája 2007 žalobu zamietol.

Krajský súd na základe sťažovateľom podaného odvolania svojím rozsudkom č. k. 3 Co 237/2007-136 z 10. júna 2008 potvrdil rozsudok okresného súdu.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

„Súdy dospeli k zhodnému právnenému názoru o tom, že pri podpise dohody o skončení pracovného pomeru navrhovateľa dňa 24. 03. 2006 nedošlo zo strany zamestnávateľa k porušovaniu práv navrhovateľa a že žiaden nátlak, ani prehováranie zo strany zamestnávateľa preukázané v súdnom konaní neboli. Odvolací krajský súd ďalej v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že k podpisu dohody o skončení pracovného pomeru navrhovateľa so zamestnávateľom došlo na základe jeho slobodnej vôle.“

Vo vzťahu k okolnostiam, za ktorých bola dohoda o skončení pracovného pomeru podpísaná, sťažovateľ ďalej v sťažnosti uvádza: „*Navrhovateľ má zato, že prerokovanie jeho pracovno-právnej záležitosti zamestnávateľom rovnako ako okolnosti za ktorých dohodu o skončení pracovného pomeru dňa 24. 03. 2006 sám podpísal bolo uskutočnené za prítomnosti viacerých vedúcich zamestnancov zamestnávateľa, pričom dvaja z týchto účastníkov mali vysokoškolské právnické vzdelanie - a u viacerých z nich išlo o špecialistov v pracovno-právnej oblasti. Je toho názoru, že sám bol voči týmto osobám, ktoré prirodzene chránili záujmy svojho zamestnávateľa, postavený do nevýhodnej pozície a nebola mu poskytnutá rovnaká možnosť a príležitosť, aby si svoje práva mohol účinne brániť a správne sa o svojej záležitosti rozhodnúť. Nehovoriac o tej skutočnosti, že prirodzene ani nemožno očakávať, že osoby zamestnané u zamestnávateľa budú v priebehu súdneho procesu argumentovať v prospech navrhovateľa - protistrany. Zamestnávateľ zorganizoval pracovné rokovania o skončení pracovného pomeru navrhovateľa, jeho opakované výsluchy a podpísanie dohody o skončení pracovného pomeru navrhovateľom tak, že mu nezabezpečil rovnaké podmienky ako to urobil pre seba.*“

Sťažovateľ zároveň v sťažnosti poukázal na dôvody, o ktoré oprel svoje odvolanie proti rozsudku okresného súdu: „*(Ing. P.)... zastáva u zamestnávateľa významnú pracovnú pozíciu v oblasti personálnych vzťahov. Vo svojej výpovedi súdu uviedol, že navrhovateľovi nebola poskytnutá možnosť, aby si svoje závažné rozhodnutie dôsledne mohol premyslieť do nasledujúceho dňa. Spomínaný svedok bol priamym účastníkom rokovaní o skončení pracovného pomeru navrhovateľa so žalovanou obchodnou spoločnosťou. V odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa navrhovateľ odvolaciemu súdu uviedol, že jeho záležitosť bola u zamestnávateľa prejednávaná za podmienok pri ktorých sa on sám ocitol v podradnom, ľudsky nedôstojnom postavení a bez možnosti účinnej obrany, v psychicky náročnom rozporení, pod nátlakom viacerých osôb, pričom sa musel rozhodnúť v striktno obmedzenom čase. Pritom išlo o jeho existenčný záujem. Samotný tento fakt, podľa názoru navrhovateľa, nutne ovplyvnil jeho rozhodovanie a slobodný prejav jeho vôle pri podpise dohody o skončení pracovného pomeru a to v negatívnom zmysle slova a v jeho neprospech.*“

Sťažovateľ ďalej uvádza, že „sa nestotožňuje so závermi krajského súdu, ani pokiaľ ide o konštatovanie toho, že pri podpise dohody o skončení pracovného pomeru sa rozhodol na základe svojej slobodnej vôle. To bolo za danej skutkovej a právnej situácie prihliadnúc aj na čisté ľudské hľadisko málo pravdepodobné. Sám proti viacerým osobám, nesporne požívajúcim autoritu v danej pracovno-právnej oblasti, bez psychickej a súčasne odbornej právnej podpory inej osoby, nepochybne navrhovateľ konať inak ako dohodu podpísať ani nemohol, to však neznamená, že tým prejavil svoju slobodnú vôľu.“

Sťažovateľ je toho názoru, že krajský súd pri rozhodovaní „dôsledne nepreskúmal všetky okolnosti prípadu tak z hľadiska ZP, v spojitosti s Antidiskriminačným zákonom a v spojitosti s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“, pričom poukazuje na to, že „aj keď sám vo svojich podaniach priamo tieto právne predpisy necitoval, skutkové okolnosti prípadu, ktoré vo svojich podaniach súdu uvádzal presvedčivo práve na tieto právne normy poukazovali. (napr. odvolanie proti rozsudku súdu I. stupňa)... pri prejednávaní jeho pracovno-právnej záležitosti a pri podpise dohody o skončení pracovného pomeru bol diskriminovaný na svojich právach, lebo zamestnávateľ si pre seba vopred zabezpečil výhodnejšie postavenie“.

Podľa sťažovateľa je tu „dôvod na vážne pochybnosti o tom či svoju slobodnú vôľu mohol vôbec v týchto podmienkach skutočne sám z vlastného presvedčenia vyjadriť. Zamestnávateľ si vytvoril neporovnateľne výhodnejšie postavenie pre uzavretie dohody o skončení pracovného pomeru, pričom navrhovateľovi tieto práva uprel, a tento fakt nie je nahraditeľný ani tým tvrdením, že zamestnanec mal na výber dohodu podpísať, alebo nepodpísať.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti týmto nálezom:

1. Základné právo Ing. J. H. o zákaze akejkoľvek formy diskriminácie zaručené v čl. 12 Ústavy SR v spojitosti so zákonom NR SR č. 365/2003 - antidiskriminačný zákon a čl. 14 Dohovoru ako aj právo na rovnosť postavenia účastníkov zaručené čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru na spravodlivé súdne konanie postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 3 Co/237/2007 porušené bolo.

2. Navrhovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 200.000.-Sk (slovom: dvestotísíc slovenských korún), ktoré je krajský súd povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

3. Navrhovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia za dva úkony právnych služieb, t. j. 6.732.- Sk (2x 3.176.- Sk a 2x 190.- Sk) na účet právnej zástupkyne JUDr. D. S., do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (v danom prípade krajského súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré sťažovateľ

označil, či už pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, III. ÚS 206/03, II. ÚS 77/04). Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 195/04, I. ÚS 11/05).

V súlade s už uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či existujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ vidí porušenie ním označených základných a iných práv v postupe krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 237/2007. Z argumentácie sťažovateľa v uvedenej sťažnosti vyplýva, že k porušeniu označených práv malo dôjsť

- nesprávnym hodnotením dôkazov krajským súdom,
- nesprávnym názorom krajského súdu, v ktorom konštatoval slobodný prejav sťažovateľovej vôle pri podpisovaní dohody o skončení pracovného pomeru,
- tým, že krajský súd dôsledne nepreskúmal všetky okolnosti prípadu z hľadiska Zákonníka práce v spojitosti so zákonom č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (ďalej len „antidiskriminačný zákon“) a v spojitosti s čl. 14 dohovoru.

1. K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 237/2007

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu

v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Ústavný súd už v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že do obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

V konkrétnych okolnostiach danej veci je zásadnou otázkou, ktorá bola napokon aj dôvodom podanej sťažnosti, určenie platnosti dohody o skončení pracovného pomeru, ktorú všeobecné súdy (okresný i krajský) vo svojich rozsudkoch vyslovili. Úlohou ústavného súdu bolo skúmať, či v danom prípade krajský súd náležite vysvetlil, aké skutkové a právne

úvahy ho viedli k potvrdzujúcemu rozsudku v konaní sp. zn. 3 Co 237/2007, a zároveň, či neboli relevantné ustanovenia Zákonníka práce a antidiskriminačného zákona aplikované spôsobom, ktorý by signalizoval porušenie označených práv sťažovateľa podľa dohovoru.

Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia rozsudku č. k. 3 Co 237/2007-136 uviedol: *„Dohoda o skončení pracovného pomeru je v súlade s ust. § 60 Zákonníka práce dvojstranným právnym úkonom, ktorým na základe zhodného prejavu vôle zamestnanca a zamestnávateľa dochádza ku skončeniu pracovného pomeru k určitému dňu. Proces vzniku dohody o skončení pracovného pomeru treba posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch. Pri skončení pracovného pomeru dohodou sa podľa súčasného právneho stavu nevyžaduje ingerencia zástupcov zamestnancov vo forme prerokovania, resp. súhlasu.*

Pokiaľ ide o slobodu vôle možno konštatovať, že slobodne koná ten, kto koná s možnosťou voľby a so znalosťou veci. V danom prípade z vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že žalobca mal možnosť voľby, teda rozhodnúť sa, či dohodu o skončení pracovného pomeru podpíše alebo nepodpíše a konal aj so znalosťou veci, keďže vedel, čo od neho žalovaný požaduje. Naopak, žalobca nepreukázal, že nemal inú možnosť voľby, preto aj odvolací súd okolnosti, ktoré predchádzali podpisu dohody, považuje za pohnútku a nie za nátlak. Nemožno považovať za nátlak konanie žalovaného, ktorým žalobcu oboznámil, že v prípade, že nebude pracovný pomer skončený dohodou, pristúpi k okamžitému skončeniu pracovného pomeru. Takýto prejav žalovaného ani podľa odvolacieho súdu nemôže byť považovaný za psychický nátlak, lebo ide o oznámenie o skončení pracovného pomeru legálnym spôsobom za predpokladu splnenia podmienok uvedených v Zákonníku práce. V prípade opačného stanoviska by vlastne každé prejednanie porušenia pracovnej disciplíny a tým spojené skončenie pracovného pomeru bolo možné považovať za psychický nátlak, čo by nebolo v súlade s tým, čo zákonodarca mienil upraviť ustanoveniami Zákonníka práce, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákona o neplatnosti právnych úkonov v pracovno-právnych vzťahoch. Dohoda o skončení pracovného pomeru je dvojstranným právnym úkonom. Zo strany žalobcu išlo len o prijatie ponuky na skončenie pracovného pomeru dohodou.“

Na základe uvedenej argumentácie krajského súdu ústavný súd zistil, že s otázkou určenia platnosti dohody o skončení pracovného pomeru sa krajský súd primerane argumentačne vysporiadal a uviedol prečo považuje dohodu o skončení pracovného pomeru za platnú. Krajský súd sa podrobne vyjadril aj k otázke slobody vôle sťažovateľa pri podpise dohody o skončení pracovného pomeru, hlavne pokiaľ ide o otázku, či možno považovať za nátlak konanie žalovaného, ktorým sťažovateľovi oznámil, že v prípade, že nedôjde k podpisu dohody o skončení pracovného pomeru zo strany sťažovateľa, pristúpi k okamžitému skončeniu pracovného pomeru. V tejto súvislosti krajský súd v odôvodnení poukázal na právny názor Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21 Cdo/1332/2001, podľa ktorého *„nejde o bezprávnú vyhrážku, ani o zneužitie výkonu práva na ujmu zamestnanca, ak zamestnávateľ svoj návrh na skončenie pracovného pomeru dohodou odôvodnil tým, že podľa jeho názoru sú tu dôvody, pre ktoré by mohol so zamestnancom okamžite skončiť pracovný pomer“*.

O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03), pričom v konkrétnych okolnostiach danej veci sa tak nestalo. Nad rámec tohto odôvodnenia ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

Na základe uvedeného podľa názoru ústavného súdu nejestvuje taká príčinná súvislosť medzi označeným právom sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a postupom krajského súdu pri rozhodovaní v danej veci, ktorá by umožňovala vysloviť záver o porušení sťažovateľom označených práv. Skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti uvedeného rozhodnutia a nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným (IV. ÚS 205/07).

Z uvedených dôvodov bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu čl. 14 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 237/2007

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd ním priznaných sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Ústavný súd konštatuje, že postup krajského súdu v označenom konaní nemohol žiadnym spôsobom zasiahnuť do práva sťažovateľa vyplývajúceho z čl. 14 dohovoru. Z argumentácie uvádzanej sťažovateľom nevyplýva, že by sa s ním z dôvodov uvedených v čl. 14 dohovoru zaobchádzalo v napadnutom konaní rozdielne oproti iným osobám v rovnakých situáciách a že takto voči nemu v danej veci postupoval krajský súd.

Ústavný súd aj vo vzťahu k čl. 14 dohovoru poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorej vyplýva, že uvedený článok iba dopĺňa ostatné hmotnoprávne ustanovenia dohovoru a jeho protokolov. Tento článok však nemá vlastnú nezávislú existenciu, ale je účinný len vo vzťahu k právam a slobodám, ktoré sú zaručené ustanoveniami dohovoru (IV. ÚS 47/05).

Ústavný súd vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti v časti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia svojho práva podľa čl. 14 dohovoru napadnutým postupom krajského súdu, nezistil medzi týmto článkom dohovoru a namietaným porušením tohto práva ústavne relevantnú (priamu) súvislosť.

Na základe uvedených dôvodov ústavný súd preto rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie čl. 14 dohovoru tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

3. K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 237/2007

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z tých dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Ústavný súd už vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 59/97 zaujal stanovisko, že zásady uvedené v čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy v súhrne vyjadrujú podstatu základných práv ako prirodzených práv človeka a majú univerzálny charakter. Preto ich treba vykladať a chápať výlučne ako ústavné direktívy adresované predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov. Vzhľadom na tieto znaky nemôžu byť zásadne priamo aplikovateľné v individuálnych záležitostiach bez konkrétneho vyjadrenia dopadu diskriminujúceho postupu štátneho orgánu na iné základné právo alebo slobodu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (m. m. I. ÚS 34/96, II. ÚS 123/02, IV. ÚS 32/06).

Ústavný súd zastáva názor, že citované stanovisko je v celom rozsahu uplatniteľné aj na dôsledky vzťahujúce sa na sťažovateľa, a z toho dôvodu vyhodnotil namietané porušenie uvedeného článku ústavy ako zjavne neopodstatnené.

4. K namietanému porušeniu čl. 47 ods. 3 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 237/2007

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Zásada rovnosti strán v procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach rozhoduje občianskoprávny súd (PL. ÚS 43/95, II. ÚS 121/02).

Pod rovnakým postavením účastníkov možno rozumieť iba také procesné postavenie, ktoré zabezpečí spravodlivý proces. Požiadavka spravodlivého procesu v sebe obsahuje zásadu zaručujúcu pre každú stranu v procese mať rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej výhody voči protistrane.

Obsah práva rovnosti ako jedného z určujúcich ústavnoprávných princípov občianskeho súdneho procesu spočíva teda v tom, že všetci účastníci občianskeho súdneho konania (osobitne sporového konania), ako aj iného civilného procesu majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán. Nerozhoduje procesné postavenie alebo procesná pozícia účastníka, nie je podstatné ani to, ktorý z účastníkov sa stane žalobcom a ktorý z účastníkov je žalovaný (II. ÚS 35/02).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v sťažnosti neuvádza žiadnu skutočnosť, ktorá by ústavnému súdu umožnila dospieť k záveru o možnom porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 47 ods. 3 ústavy označeným postupom krajského súdu.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd poznamenáva, že podľa § 42 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

Dňa 15. októbra 2008 bolo ústavnému súdu doručené podanie označené ako doplnenie faxového podania z 13. októbra 2008, ktoré nie je originálom podania, ktoré bolo zaslané faxom 13. októbra 2008, pretože obsahuje dôvody, na ktoré sťažovateľ v predmetnom faxovom podaní nepoukázal. Originál podania sťažovateľ ústavnému súdu v zákonnej trojdňovej lehote nedoručil.

Z uvedených dôvodov ústavný súd mohol sťažnosť odmietnuť aj podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa uplatnených vo svojej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. novembra 2008